

KÖNYVSZEMLE ÉS KRITIKA

K. J. VOROSILOV:

CIKKEK ÉS BESZÉDEK

Szikra, Budapest, 1954.

Kliment Jefremovics Vorosilov, a Szovjetunió Kommunista Pártjának és a szovjet államnak kiváló funkcionáriusa, Lenin és Sztálin nagy kortársa, a Vörös Hadsereg legkiválóbb szervezőinek egyike, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke a jekaterinoszlávi kormányzóság Verhnye falujában született 1881. február 4-én. Apja munkás, vasúti ór. Ő maga már 6—7 éves korában bányában dolgozott, meddőt válogatott. 10 éves korában apjával együtt földesúri jószágot legeltetett, majd kuláknál béres volt és később visszatért a bányába. 1893-ban falusi iskolába iratkozott, de csak két télen át tanult. 1896-ban lakatos inasnak állt be az alcsevszki DJUMO gyárba. Itt kezdődik forradalmi tevékenysége, belép az 1899-ben alakuló forradalmi szociáldemokrata sejtbe. 1899-ben vezetése alatt az öntödei darusok sztrájkba léptek. Elbocsátották, letartóztatták, fekete listára kerül, s egy-egy helyen csak addig dolgozhat, amíg a rendőrség nyomára nem akad. Így is szervez, agitál és tömöríti a munkásokat a lenini „Iszakra“ köré. 1903 őszén belép az OSZDP-ba és következetesen harcol a bolsevik elvekért.

Az 1905—1907-es forradalom éveiben a Donyec medence forradalmi munkásai első soraiban harcol és Lenin és Sztálinnal együtt építi a bolsevik pártot. A gyár, melynek bolsevik szervezetét Vorosilov hozta létre, a Donyec medence forradalmi mozgalmának középpontjává lesz.

1906-ban a IV. Kongresszus küldöttként első ízben találkozott Leninnel és Sztálinnal. A Kongresszus után kétszer járt Finnországban, ahonnan finn forradalmároktól vásárolt fegyvert szállított Luganszkba. Résztvett az V. Kongresszuson is.

1907 júliusában letartóztatták és októberben az archangelszki kormányzóságba száműzik. 1908-ig Sztálin vezetése alatt dolgozik Bakuban.

1908 és 1914 között többször volt száműzetésben, börtönben. A világháború kitörése a cáricini ágyúgyárban éri, majd 1915-ben Pétervárra megy.

Az 1917-es februári forradalomban tevékenyen résztvett, a forradalom oldalára átállásra bírta az izmaili ezredet. Tagja lett a forradalmi munkástanácsnak, majd 1917 márciusában visszatért Luganszkba, de az Októberi Forradalom idején újból Pétervárott van, a város népbiztosa, és Dzserszinszkivel együtt szervezi a Rendkívüli Bizottságot.

A polgárháború idején Vorosilov Ukrajnában szervezi és vezeti a Luganszk-i partizán egységet. A súlyos harcok közepette törik át a német és ellenforradalmi csapatok gyűrűjét, hogy eljussanak Cárícinbe. Itt Vorosilov, mint az újonnan alakult 10. hadsereg parancsnoka, a cáricíni front parancsnoka, a déli front parancsnokhelyettese és a déli front forradalmi katonai tanácsának tagja lett.

1918 végén a németeknek Ukrajnából való kiűzése után Vorosilov az Ukrán Köztársaság belügyi népbiztosa lett, később az ukrán belső front parancsnokaként Kiev védelmét irányítja, majd tagja a dicső 1. lovas hadsereg forradalmi katonai tanácsának.

A párt X. Kongresszusán a központi bizottság tagjául választják és résztvesz a kronstadti lázadás leverésében.

1921-től az észak-kaukázusi, majd a moszkvai katonai kerület parancsnoka, Frunze halála után pedig a Szovjetunió fegyveres erőinek parancsnoka.

1926 november 6-tól a hadügyek és haditengerészet népbiztosa és a Forradalmi Katonai Tanács elnöke. 1934 június 20-tól honvédelmi népbiztos. 1935-ben elsőnek kapja meg a „Szovjetunió marsallja“ rendfokozatot.

Mint a Szovjetunió fegyveres erőinek vezetője, eredményesen hajtja végre a szovjet hadsereg, a hajóhad és légielő építésének sztálini terveit. Fáradhatatlanul dolgozik azon, hogy modern technikával szerelje fel a szocialista állam haderejét, kiváló katonai káderek nevelődjenek, hogy a harcosok és parancsnokok politikai nevelését biztosítsa.

1940 májusában a Szovjetunió Népbiztosainak Tanácsa elnökének helyettesévé és a Honvédelmi Bizottság elnökévé nevezik ki. 1946-tól a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének helyettese.

A Nagy Honvédő Háború idején mint az Állami Honvédelmi Bizottságnak tagja, rendkívül felelős feladatokat hajtott végre. Tagja volt annak a szovjet bizottságnak, amely Anglia és az Egyesült Államok megbízottaival tárgyalásokat folytatott 1941-ben Moszkvában; résztvett a teheráni konferencián.

1945—1947 között Magyarországon a Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnökeként élt és dolgozott. A magyar történelemnek e hősi éveiben a barátság meleg szálai szövődnek a magyar dolgozók és a szovjet nép nagy fia között, aki azóta is többízben járt Magyarországon, — legutóbb is hazánk felszabadulásának 10. évfordulóján.

K. J. Vorosilov egy sor, főleg katonai vonatkozású mű szervezője, melyek legjelentősebbjei: „Sztálin és a Vörös Hadsereg“ (1929), „A Vörös Hadsereg 15 éve“ (1933), „Sztálin és a Szovjetunió fegyveres erői“ (1950).

A Szikra kiadásában Budapesten 1954-ben megjelent „K. J. Vorosilov cikkek és beszédek“ Vorosilov elvtársnak részben 1925—1936. közötti időszakból származó cikkeit és beszédeit (kivéve a „Sztálin és a Szovjetunió fegyveres erői“ c. kiadványban megjelenteket), részben Magyarországon elmondott beszédeit tartalmazza.

A gyűjteményben megjelent cikkek és beszédek rendkívül értékes dokumentumok. Rávilágítanak arra, hogyan született, edződött hatalmasra kemény harcokon a polgárháborúban és azt követően, hogyan szerveződött át a háborúk gépi korszaka követelményeinek megfelelően a Vörös Hadsereg. Hogyan látta el a szovjet nép a munkások és parasztok hadseregét a sztálini ötéves tervek idején a legkiválóbb technikával és hogyan nőttek fel azok a politikailag szilárd, katonailag kiváló parancsnokok és harcosok, akik a második világháborúban fényesen bebizonyították a szovjet katona, a szovjet haditudomány, a szovjet fegyverek mennyiségi és minőségi fölényét a kapitalista hadseregek, a burzsoá doktrinák és az egész európai ipar által előállított fegyverek és technika felett.

Több cikk és beszéd foglalkozik közvetlenül is a Vörös Hadsereg történetével, de úgyszólván valamennyi érinti a fejlődés valamely szakaszát. Az anyag hadtörténelmi szempontból is rendkívül értékes adatokkal mutatja meg, hogy a bolsevikok és személyesen V. I. Lenin milyen nagy jelentőséget tulajdonított a fegyveres felkelés gyakorlati előkészítésének.

A bolsevik párt a forradalom fegyveres erőit két úton alakította ki, egyrészt harci munkáscsoportok szervezése útján, másrészt a cári hadseregben forradalmi harci sejteket létrehozás útján. Ezen a két vonalon haladt a fegyveres felkelés, a partizán harci tevékenységre való felkészülés mind az 1905—1907-es, mind az 1917-es februári és a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban is.

„Az októberi fordulat bekövekezték a proletariátusnak már tekintélyes fegyveres erői voltak, melyek a Vörös Gárda osztagaiból, a bolsevik agitáció révén megnyert néhány régi ezredből és önálló csapatból, azonkívül a Balti Flotta tengerészeiből állottak. Ezek a fegyveres erők pecsételték meg a burzsoázia sorsát az októberi napokban.”¹

Az októberi forradalom győzelmével véget ért a Munkás-Paraszt Vörös Hadsereg előtörténete. A Vörös Hadsereg megalakítását az 1919 január 28-i dekrétum rendeli el.

A Vörös Hadsereg feladatait és célját a dekrétum egyik pontja így határozza meg: „A régi hadsereg a dolgozók osztályelnyomásának eszköze volt a burzsoázia kezében. Amikor a hatalom a dolgozók és a kizsákmányolt osztályok kezébe ment át, szükségessé vált egy olyan új hadsereg megalakítása, mely alkalmas arra, hogy napjainkban a szovjet hatalom támasza legyen, hogy a közeljövőben alapul szolgáljon az állandó hadseregnek az egész nép felfegyverzésével való felváltásához, s hogy majdan támogassa az eljövendő szocialista forradalmat Európában.”²

¹ 638. oldal.

² 173. oldal.

Az USA imperialistái által inspirált intervenció és az ellenforradalmi belső erők egyesülése folytán egyre fokozódó és elkeseredettebbé váló polgárháború 1918-ban mintegy egymillió önkéntesből álló Vörös Hadsereg létszámának növelését és a hadkötelezettség bevezetését kívánta meg. 1920 végére a polgárháború hősi küzdelmeiben kipróbált 5,300.000 főt számláló reguláris hadsereggé vált a Vörös Hadsereg.

A polgárháború hősi harcairól, Sztálin szerepéről és katonai tevékenységéről „Sztálin és a Vörös Hadsereg“ c. tanulmány foglalkozik. Ebben írja:

„Sztálint sohasem lehetett ott látni, ahol viszonylag nyugodt és kedvező volt a helyzet, ahol sikereink voltak. De ott, ahol különféle okok következtében csikorgott a Vörös Hadsereg gépezete, ahol az ellenforradalmi erők új sikereket értek el és magát a szovjet hatalmat fenyegették, ahol a zűrzavar és a pánik bármely pillanatban fejvesztettségé, katasztrófává válhatott volna, — ott megjelent Sztálin elvtárs... Maga Sztálin elvtárs a Központi Bizottsághoz 1919-ben írott egyik levelében azt mondja erről, hogy őt a „Katonai vezetés Augiasz istállója kitakarításának szakértőjévé teszik meg.”³

A polgárháború győzelmes befejezése után új feladat állott elő. Az egész népgazdaság és különösen a közlekedés akkori ziláltsága mellett le kellett szerelni és haza kellett küldeni a katonákat. Ez a leszerelés két teljes évet vett igénybe — de korántsem jelentett fegyvernynyugvást, hanem kérlelhetetlen harcot Machno és más ellenforradalmi bandák ellen a szovjet hatalom megszilárdításáért.

1924-ben a Vörös Hadsereg történetében új szakasz kezdődik, a széleskörű katonai reformok szakasza, amikor gyökeresen átszerveződik a fegyveres erők egész felépítése. A vezetés központi szerveitől a csapatokig szervezetileg minden felülvizsgálat alá kerül, újjáalakul, egyszerűsödik és megjavul. A központban és vidéken szigorúan elosztották a funkciókat a vezetés egyes központi szervei között; megalakult a törzs, a főcsoportfőnökség és a felügyelői apparátus, megszüntettek számos, korábban önálló szervet; megtalálták és tökéletesítették a hadsereg kiegészítésének módszereit, megoldották a parancsnoki kar kiképzésének és harci nevelésének módszereit. A tapasztalatok gondos tanulmányozása révén végleg tisztázódtak a területi elven alapuló rendszer kérdései, a hadsereg építésében végleg gyökeret vertek a különböző fegyvernemek újszerű szervezésének, továbbá a csoport-harcászatnak módszerei. Megoldották a tiszthelyettesi állomány káderkérdését, nagy lépést tettek a parancsnoki, a politikai vezetői és az adminisztratív gazdasági kar anyagi helyzetének megoldása felé.

Ennek a hatalmas szervő munkának volt irányítója, vezetője M. V. Frunze, akinek halhatatlan érdemeiről halála évfordulójára írt nekro-

³ 392. oldal.

lógjában K. J. Vorosilov az alábbiakat mondja: „Nincs itt hely arra, hogy felsoroljuk mindazt a rengeteg kérdést, amelyet Frunze elvtárs a párt és a kormány előtt felvetett, ezeknek egyrészét ő maga oldotta meg, másik részének megvalósításán pedig most dolgozik a katonai vezetés. Annyit azonban meg kell mondanunk, hogy azok a hatalmas feladatok, amelyeket ez a nagyszerű ember tűzött ki, új szakaszt nyitottak a hadseregszervezésben. Mindaz, amit ránk, elvtársaira örökül hagyott, ma is változatlanul érvényes és mindazt végre is fogjuk hajtani a Munkás-Paraszt Vörös Hadsereg, Szovjet államunk üdvére.”⁴

Már ebben az időben alakult ki a Vörös Hadseregnek az a szervezete és létszáma, amely a második világháború kitöréséig lényegesen nem változott, ellenben 1928—29-től hatalmas fejlődésen, minőségi változáson ment keresztül politikai és szakmai képzettség, továbbá korszerű haditechnikával való ellátottság szempontjából.

K. J. Vorosilov több cikkben mutat rá és az évek során nyomon követhetjük a Vörös Hadsereg és parancsnoki állományának összetételét, párttagságát, katonai képzettségét és az abban mutatkozó fejlődést.

Néhány összehasonlító, a fejlődést szemléltető adat:

A Vörös Hadsereg egész állománya

	Munkás	Paraszt	Alk.	Párttag	Komszomol
	%	%	%	%	%
1921	18	71	11	7	—
1930	31,2	57,9	10,9	15,9	18,4
1934 ⁵	45,8	42,5	11,7	25,6	23,9

Csak parancsnoki állomány

1921 ⁶	12	67	21	20	—
1927	22	50	28	48,1	4,8

1933-ban ⁶	Párttag	Akadémiát Mag. pk-i tanf. végzett
lövész hdt. pk.	100%	33% 67%
lövész ho. pk.	93%	25% 75%
lövész ezred pk.	88%	13% 87%

⁴ 87. oldal.

⁵ 712—713. oldal.

⁶ 688. oldal.

A hadsereg politikai fejlődését mutatják a kulturális ismeretterjesztő intézmények hálózata bővülésének alábbi adatai:

	Vörös sarkok	Klubok	VH. házai
1931	8.930	855	97
1934 ⁷	15.091	1336	142

A fenti adatok szemléltetően mutatják a Vörös Hadseregben végbement hatalmas változásokat.

Ezekben az években a Vörös Hadseregben a harckiképzés terén is hasonló eredmények születtek.

A felügyeleti szemlén a puska, *gsz.* lövészetek löföltételeinek teljesítése:

	puska	<i>gsz.</i>
1930	64 ⁰ / ₁₀₀	47 ⁰ / ₁₀₀
1933 ⁸	97 ⁰ / ₁₀₀	95 ⁰ / ₁₀₀

K. J. Vorosilov az elért eredményekről az alábbiakban számol be: „A Munkás-Paraszt Vörös Hadsereg az utóbbi években számottevő sikereket ért el a harckiképzésben. Ezeket a sikereket úgy értük el, hogy az egész hadsereg rendkívül megfeszített munkát végzett.

Amikor már minden egyes harcosra több mint hét gépi löerő jutott, menet közben kellett megdöntenünk a régi munkamódszereket és formákat, létrehozunk a katonai egységek új, egyetlen más hadseregben sem ismert típusait, megváltoztatnunk és teljesen átalakítanunk a régi fegyvernemeket, harckocsi- és repülőparancsnokokká kiképezünk a gyalogsági és lovassági parancsnokokat, s ezzel egyidőben minden pillanatban készen állunk a harcra, hogy megvédjük hatalmas országunkat, ha ezt a helyzet megköveteli.”⁹

Hogyan érte el a Vörös Hadsereg ezeket az eredményeket? Úgy, ahogy a szovjet ipar, mezőgazdaság, közlekedés hősei forradalmasították munkamódszereiket:

„A Vörös Hadseregre alkalmazva a Sztahanov-mozgalmat, mindekelőtt az új típusú, élenjáró, hozzáértő és merész, szocialista nevelésben részesült emberek színvonalának felemelése, azoké a tömegeké, amelyek minden eszközzel erősíteni akarják hazájuk védelmét, amelyek már megnyergelték az új, sokrétű haditechnikát, s kihoznak fegyverükből mindent, amit csak lehet.”¹⁰

K. J. Vorosilov kemény, szilárd bolsevikként harcol a párt tisztaságáért, a párt vonalától való minden elhajlás ellen, — különösen kér-

⁷ 716. oldal.

⁸ 711. oldal.

⁹ 711. oldal.

¹⁰ 739. oldal.

lehetetlen az opportunizmus elleni harcban, — a munkás-paraszt szövetség megerősítéséért, a párt célkitűzéseinek végrehajtásáért.

Beszédeiben többször is kifejezést nyer a Vörös Hadsereg párthűsége. Rámutat arra, hogy a Vörös Hadsereg a munkás-paraszt szövetség öre — viszont a Vörös Hadsereg léte fel is tételezi a munkásság vezetése alatt álló munkás-paraszt szövetséget.

„Vitathatatlan és világos, hogy hiábavaló dolog az ország védelmi képességének megszilárdításáról beszélnünk, ha nem teremünk testvéri szövetséget a parasztság dolgozó tömegeivel. Erre az alapigazságra Lenin élete utolsó napjáig oktatott bennünket és gyakran nevezte a Vörös Hadsereget a munkások és parasztok fegyveres szövetségének...

Lenin arra tanított bennünket, hogy ebben a szövetségben a vezető osztály a proletariátus. És így fogja fel a Vörös Hadsereg is ezt. A vörös egységekben folyó nevelőmunka egész rendszere arra irányul, hogy átnevelje a parasztfiákat a forradalmi lenini tanítás alapján.”¹¹

A Vörös Hadsereg párthűségéről fényes tanúbizonysággal szolgál a KEB-nak a Vörös Hadseregről adott értékelése, melyet Vorosilov elvtárs a SZK(b)P XVI. Kongresszusán ismertetett.

„A Munkás-Paraszt Vörös Hadsereg pártszervezeteiben teljesen egészséges szellem uralkodik, növekszik ideológiai szilárdságuk és politikai állhatatosságuk, s alkalmasak arra, hogy sikerrel valósítsák meg a párt vezérvonalát, s hogy biztosítsák a Vörös Hadsereg katonai és politikai nevelését.”

Ilyen értékelést adott a Központi Ellenőrző Bizottság, amely pedig igen-igen fukarkodik a dicséző szavakkal, különösen, ha nem jól dolgozó szervezetekről van szó.¹²

A gyűjteményben megjelent írások közül több vonatkozik a Komszomolra. A Vörös Hadsereg fejlesztése, a hadiipar jobb munkája és a honvédelemre való felkészülés érdekében több ízben lelkes felhívással fordul K. J. Vorosilov a lenini ifjúság szervezett csapatához.

Rámutat arra, hogy a Vörös Hadsereg soraiban a komszomolista ne csak tanítója és nevelője legyen környezetének, hanem, hogy kiváló tanuló is legyen, hogy tudja milyen magatartást kell tanúsítania feljebbvalóival szemben, hogy tudja, miképpen kell viselkednie az idősebb kommunista elvtársakkal, akik politikailag nevelik, akik vezetik őt.

Foglalkozik a Komszomolszkaja Pravdának a szocialista haza védelmével kapcsolatos feladataival, a Komszomolnak a honvédelmi munkában való részvételével.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom vívmányainak megvédése nemcsak politikailag szilárd, jól képzett, jól felszerelt hadsereget kívánt, hanem olyan szilárd hátországot is, amely háború esetén a háborúk gépi korszakának minden szükségletével el tudja látni hadseregét.

¹¹ 316—17. oldal.

¹² 515. oldal.

A nemzetközi helyzet, az imperialisták háborús készülődései és nem egy agresszív kalandjuk állandó éberséget kívánt és azt, hogy ne csak a tervező és gazdasági szervek figyeljenek a honvédelem kérdéseire, hanem ami a legfőbb, az egész párt is állandó figyelemmel kísérje e kérdéseket.

K. J. Vorosilov beszéde az SZK(b)P XV. Kongresszusán 1927-ben, világosan szabja meg az ötéves terv során az ország fegyveres védelme feladatait:

1. Az ötéves népgazdasági tervnek abból kell kiindulnia, hogy a Szovjetunió elleni fegyveres támadás elkerülhetetlen, tehát anyagi lehetőségeinkhez mérten úgy kell megszerveznünk a Szovjetunió védelmét, hogy biztosítsa ellenségeink egyesült erőinek győzelmességét.
2. Az ország iparosítása biztosítja a Szovjetunió védelmi képességét. De éppen ezért katonai megfontolásokból helyesbítésre szorulnak az ipari építés konkrét tervei. Így:
 - a) az ipar területi elosztásának meg kell felelnie a hadászati biztonság követelményeinek;
 - b) a kohászatnak — a vas, de különösen a színesfém kohászatnak — már a legközelebbi években biztosítani kell a honvédelem minimális követelményeinek teljesítését;
 - c) az iparfejlesztés általános tervében megfelelő összegek beruházását kell előírni azoknak a gazdasági ágaknak a számára, amelyeknek a legszűkebb a keresztmetszete a honvédelem szempontjából is (autó- és traktorgyártás, vegyipar stb.).
3. A mezőgazdaság fejlesztésének elő kell irányoznia, hogy a nyersanyagproblémát hazai termelés alapján, a lehető legrövidebb időn belül megoldja, s ezáltal mentesítsen bennünket a behozataltól és a külföldi függőségtől.
4. A (természetbeni és pénzügybeni) tartalékok megteremtésében a honvédelem szükségleteinek teljes számbavételéből kell kiindulni.
5. A fegyveres erők (a Munkás-Paraszt Vörös Hadsereg, a Hajóhad és a Légierő) szervezése során abból kell kiindulni, hogy fegyveres erőink technikai és katonai erejét az elsőrendű európai hadseregek színvonalára kell emelnünk.
6. Az ötéves terv mellett haladéktalanul hozzá kell fognunk a háború idejére szóló népgazdasági tervekkel kapcsolatos kérdések részletes kidolgozásához.¹³

Megvonva az első ötéves terv eredményeit, Vorosilov elvtárs kihangsúlyozta... „a honvédelem terén az ötéves terv főfeladata a Vörös Hadsereg fegyverzetének iparunk sikeres fejlesztése alapján történő technikai megújítása volt. Ezért munkánk legfőbb tartalma a Vö-

¹³ 228. oldal.

rös Hadsereg technikai újjáalakítása volt, az üzemeinkben gyártott fegyverek segítségével.”¹⁴

Ez pedig csak az ipar és azon felül a nehézipar fejlesztésével volt elérhető. A nehézipar dolgozóihoz írt levelében ez még jobban kifejezésre jut.

„Nehéziparunk a mezőgazdaság és a könnyűipar szükségleteinek kielégítése mellett a Vörös Hadsereget is el tudta látni különféle, technikailag korszerű és jóminőségű fegyverekkel. Hálás köszönetet kell mondanunk ezért a nehézipar valamennyi dolgozójának, a kiválóan dolgozó munkásoktól egészen a legfelsőbb vezetőkhöz, mert végre tudták hajtani azt a nagy feladatot, mellyel a párt megbízta őket és továbbra is szívósan küzdenek a nehézipar új, még nagyobb eredményeiért.”¹⁵

De ugyanakkor bátran rámutat az ipar hibáira is.

„A termelés hiányossága általában megengedhetetlen dolog, de a honvédelem tekintetében egyszerűen tűrhetetlen, a bűncselekménnyel határos. Ezek a jelenségek ma már ritkaságszámba mennek, de el kell tűnniük teljesen és nyomtalanul.”¹⁶

Melyek ezek a hiányosságok? Azok, amelyek mai iparunkra és annak gyártmányaira is ráillenek.

„Előfordul, hogy az önköltséget a termékek minőségének rovására csökkentik. A mi gyártmányaink lehetnek egyidejűleg jók és olcsók és ilyeneknek is kell lenniük. A selejtgártás (anyagrongálás), a termelésnek még gyakran előforduló rossz szervezése, a munkaerőfelesleg, a berendezés rongálása, a munkafolyamat szervezetlensége — mind-mind olyan jelenségek, amelyek ma még, sajnos, nemcsak egy valamely műhelyre, sőt nem is csak egy valamely üzemre jellemzők.”¹⁷

Vorosilov elvtárs meg is magyarázza annak a szemléletnek helytelenségét és károságát, amely azt tartja, hogy a hadianyagnál nem számít az, hogy miibe kerül.

„Mi, a katonai vezetés, vagyunk a hadiipar megrendelői. A hadiipartól kapott fegyverek, lőszeres és katonai felszerelések mennyisége ugyanolyan mértékben függ az áráktól, mint a kiutalások nagyságától. Az állam meghatározott összegeket bocsát a hadsereg rendelkezésére. Úgy, ahogy az ötéves terv építkezési beruházásainak néhány százalékos csökkentése révén sokszázmillió, sőt többmilliárd rubelt takarítunk majd meg, a hadiiparban végrehajtott 7—10 százalékos árleszállítás révén több puskát, ágyút, géppuskát, katonai felszerelést stb. kaphatnánk. Határozott és reális lépéseket kell tennünk a hadiipari cikkek árának csökkentése érdekében.”¹⁸

¹⁴ 592. oldal.

¹⁵ 730. oldal.

¹⁶ 731. oldal.

¹⁷ 732. oldal.

¹⁸ 222. oldal.

Megmagyarázza Sztálin elvtárs szavaival azt is, miért fontos az, hogy az ipar jóminőségű hadianyaggal, technikával lássa el a Vörös Hadsereget.

„Sztálin elvtárs, aki behatóan foglalkozik a hadsereg fegyverzetének kérdéseivel, több ízben mondotta Ordzsonikidze elvtársnak, nekem és a hadiüzemek vezetőinek, hogy a harcokosi, a repülőgép, az ágyú nem szappan, nem gyufa és nem sütemény, hanem a honvédelem eszköze, kegyeskedjenek tehát derekasan dolgozni, adjanak olyan minőségű gyártmányokat, amelyekben sehol és soha nem kell csalódnuk egyszerű harcosainknak, dolgozzanak úgy, hogy gyártmányaik múltják felül iparunk minden más termékét.”¹⁹

Több cikkében, beszédében mutat rá a közlekedés fejlesztésének fontosságára, a mezőgazdaság szocialista fejlődése elősegítésének szükségességére, állami pénz- és anyagtartalékok létesítése elengedhetetlenségére, ahhoz, hogy a háttország minden szükségessel el tudja látni a hadsereget háború esetén.

A háború veszélye pedig egyre fokozódik s ez világosan látható az egyes cikkekből, amelyekben az adott nemzetközi helyzetről adnak világos, áttekinthető tájékoztatást.

K. J. Vorosilov cikkei és beszédei a Vörös Hadsereg létrehozásának, szervezésének, felszerelésének, nevelésének, kiképzésének minden fontosabb kérdésével foglalkoznak, rávilágítanak a szocializmust építő ország fegyveres erői fejlesztésének minden problémájára és megmutatják, hogyan oldotta meg azokat a párt és a szovjet állam. Ebből a szempontból nagyon hasznosak és tanulságosak ezek a művek, és időszerűek is.

A gyűjtemény tartalmazza K. J. Vorosilov három, Magyarországon megtartott beszédét is. (1948 március 15., 1952 április 3. és 1954 május 26.).

Ezek a beszédek arról tanúskodnak, hogy szerzőjük kiválóan ismeri a magyar nép múltját és jelenét, alapos marxista elemzését adja az adott helyzetnek, tanít, oktat, nevel a szocializmust építő haza szeretetére, a haladó hagyományok ápolására, a szocializmus építésére, a békéért, demokráciáért és függetlenségért folytatandó harcra, a párt és a nép összeforrottságának, a párt sorai megdönthetetlen egysége és szilárdsága elsőrendű fontosságára, mert ez a párt erejének és legyőzhetetlenségének alapja.

A gyűjteményből kimaradtak Vorosilov elvtársnak olyan fontos írásai, mint „Sztálin a Vörös Hadsereg szervezője“, vagy „A Nagy Honvédő Háború lángeszű vezére“, melyeket a Szikra már régebben kiadott. — Kár volt ezeket a műveket kihagyni.

¹⁹ 746. o.dal

Vorosilov elvtárs legutóbb hazánk felszabadításának 10. évfordulóján járt nálunk. Még frissen emlékünkből élnek a melegszívű, de következetesen kemény és harcos államférfiú és katona azon szavai, amelyek utat mutatnak mai helyzetünkben, melyek aláhúzzák azt, hogy a szocializmus építése nehézségeinek leküzdésével, a hibák és hiányosságok bátor feltárásával lehet és kell elejét venni a marxizmus-leninizmustól való bármilyen elhajlásnak.

Ezek a szavak rámutatnak arra is, hogy pártunk Központi Vezetőségének március 4-i határozataira a Szovjetunió Kommunista Pártja úgy tekint, mint a testvérpárt harci programjára, a jelenlegi szakaszban.

Összefoglalva: K. J. Vorosilov beszédeinek kiadása rendkívül értékes anyagot tett tanulmányozhatóvá magyar nyelven nemcsak azok számára, akik a Vörös Hadsereg létrejöttével, fejlődésével szándékoznak alaposabban foglalkozni, hanem mindenkinek, aki a szocializmus építése szovjetunióbeli tapasztalatait tanulmányozza, hogy azokat itt-hon, mindennapi munkájában gyümölcsöztethesse.

Solt Lajos ezredes